

SXEDIO-B.14

10.3.1979: Ο Χ. ΤΑΣΚΑ, ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΩΝ ΗΠΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΟΤΙ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ, Ο ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΕΙΣ ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΩΝ ΗΠΑ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΡΟΤΖΕΡ ΝΤΑΙΗΒΙΣ ΕΙΧΕ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙ ΟΤΙ Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΘΑ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕ ΔΡΑΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΑΝ ΠΡΟΣ ΣΤΙΓΜΗ ΠΙΣΤΕΥΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕ

Πέντε χρόνια μετά την τραγωδία της Κύπρου, ο αμερικανός πρεσβευτής στην Αθήνα Χένρυ Τάσκα, ο οποίος κατά ένα περίεργο τρόπο έχασε τη ζωή του σε οδικό δυστύχημα στην Ελβετία στα τέλη του Αυγούστου του **1979** (ο δεύτερος αμερικανός πρεσβευτής που σκοτώθηκε, μετά τον Ρότζερ Νταϊβίς που έχασε τη ζωή του το **1974** στο κτίριο της αμερικανικής πρεσβείας στη Λευκωσία) σε μια νέα έκθεση του σαν ξεχάστηκαν κάπως τα γεγονότα, κατηγόρησε ανοικτά τον πρώην υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών Χένρυ (Χένρι) Κίσιγκερ ως υπαίτιο για ό,τι έγινε: Στερέωση της Χούντας στην Ελλάδα, για την πτώση του Παπαδόπουλου και την άνοδο του Ιωαννίδη, έμμεσα δε και για την τραγωδία της Κύπρου.

Στην έκθεση του Τάσκα που δημοσιεύεται στο βιβλίο "Επαφές με την αντιπολίτευση" που εξέδωσε το Ινστιτούτο για τη μελέτη της διπλωματίας του Πανεπιστημίου Τζιόρτζιαουν της Ουάσιγκτων που κυκλοφόρησε τους τελευταίους μήνες του **1979** (αναδημοσίευση από την εφημερίδα "Εθνικός Κήρυκας" της Νέας Υόρκης και "Αγών" της Λευκωσίας (**10. Μαρτίου 1979**)) αναφέρεται:

"Το Νοέμβριο του **1973** μετά την πτώση του Παπαδόπουλου και την ανάληψη της εξουσίας από τον Ιωαννίδη η αμερικανική πρεσβεία στην Αθήνα παρότρυνε σθεναρά την αμερικανική κυβέρνηση να ενθαρρύνει την άμεση αποκατάσταση του δημοκρατικού θεσμού στη χώρα ο υπουργός Εξωτερικών Χένρυ Κίσιγκερ όμως έδινε οδηγίες να πληροφορήσει τον

Ιωαννίδη ότι είχε την πλήρη υποστήριξη και την ευγνωμοσύνη των ΗΠΑ. Έτσι η Κυβέρνηση απέρριψε τη σύσταση μου ότι δηλαδή τα μυστικά μας συμφέροντα αντιμετώπιζαν σοβαρό κίνδυνο γιατί θα χάναμε τη φιλία του ελληνικού λαού και ότι θα έπρεπε να ενθαρρύνουμε την άμεση επιστροφή του δημοκρατικού θεσμού και ειδικότερα του κ. Καραμανλή.

Όσον αφορά την Κύπρο η χούντα έβλεπε το **1973** ως ευνοϊκή ευκαιρία για αναμέτρηση με την Τουρκία μέσα στα πλαίσια μιας υπεραπλοποιημένης κομμουνιστικής πολιτικής".

"Ξέραμε" (προσθέτει) ότι η Τουρκία ήταν και ικανή και αποφασισμένη να προβεί σε ενέργειες αν οι Έλληνες προσπαθούσαν να εξασφαλίσουν τον έλεγχο της νήσου. Έτσι ξέροντας εκ των προτέρων ποιες θα ήταν οι συνέπειες μιας προσπάθειας για την κατάληψη της εξουσίας στην Κύπρο προειδοποίησα με τρόπο κατηγορηματικό εναντίον μιας τέτοιας περιπέτειας".

Ο Τάσκα καταλήγει ότι δεν ήταν ο μόνος που είχε υποδείξει αλλαγές στην αμερικανική πολιτική και ότι στο Στέιτ Ντιπάρμεντ μια ομάδα υπό τον πρέσβη Ρόρτζερ Νταϊήβις είχε επίσης προειδοποιήσει ότι ο Ιωαννίδης θα προέβαινε σε ενέργειες κατά του Μακαρίου ήταν προς στιγμή πίστευε ότι θα επιτύγχανε".